Anul al 54-lea 16 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei In străinătate: 6 lei 16 Pagini Nr. 342 Duminică 12 Decembrie 1937

P I I I I

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni in țară

MICA ECONOMIE

Printre semnele de îmbunătățire a situației noastre economice și financiare se citează regulat, de câțiva ani încoace, și desvoltarea micei economii, care, numai de anul trecut până azi, a atins un spor de circa un miliard, — depuneri pe librete la C. E. C. — fără să mai vorbim de depunerile spre fructificare la cele 39 bănci mai importante, care au înregistrat, pe aceeași perioadă de timp, un spor de aproape 2½ miliarde.

Desvoltarea micii economii este, desigur, un reflex al desvoltării generale a venitului național, de care s'au împărtășit chiar și categoriile sociale mai puțin înstărite. Dar ea reflectează în acelaș timp desvoltarea spiritului de crutare și de prevedere în rîndurile marelui public, odată cu accentuarea încrederii în stat și în instituțiile garantate de el, care a găsit un stimulent hotăritor în realizarea echilibrului bugetar, însănătoșirea finanțelor publice și respectarea angajamentelor de stat.

Problemele legate la noi de mica economie s'au bucurat de foarte interesante desbateri în Consiliul superior al economiei ținut săptămâna trecută sub președinția d-lui C. Brătianu, consiliu din care fac parte de drept toți foștii miniștri de finanțe, guvernatorul Băncii Naționale, profesorii universitari de specialitatea finanțelor și economiei, cum și reprezentanții importantelor instituții și organizațiuni cu caracter financiar și economic.

Toți aceștia au luat act cu satisfacție de ritmul viu al desvoltării micilor depuneri, de chibzuința cu care sunt administrate, cum și de înțelegerea cu care au fost tratate toate problemele delicate, pe care le pune mica economie — mai ales într'o țară lipsită de capital național și atât de înapoiată încă în ce privește spiritul de agonisealã, cum este țara noastră.

Reținem câteva din constatările și declarațiile făcute cu acest prilej.

Așa, deosebit de îmbucurătoare — în observarea procesului de desvoltare a micilor economii pe ultimii 3—4 ani — este partea tot mai mare pe care o ia provincia în accentuarea sporului de economii, depunerile ei crescând cu 574 milioane, în anul acesta, față de 379 milioane atinse de depunerile în Capitală, pe când în 1933 situația era inversată : sporul Capitalei era de 364 milioane, iar al provinciei numai de 188 milioane.

Media generală a micii economii, pe cap de locuitor, revine la 148.53 lei, iar repartizată pe mediu rural și mediu urban, mijlocia revine la 8.52 lei pe cap de locuitor rural și la 704.36 pe cap de locuitor urban.

Pe provincii, recordul depunerilor îl bate Dobrogea, cu o medie generală de 107.12 lei, după care vine Moldova cu 97.86. Muntenia (90.47). iar Basarabia în coadă, cu 19.56.

Bucureștii, singur, dă o medie de 2.627 lei pe cap de locuitor.

După ultima situație, totalul libretelor de economii emise de C. E. C. se ridică la 347.000, din care au rămas active 257.000, restul fiind lichidate.

Fapt îmbucurător e că cel mai important contingent de depunători — ca număr — îl dau elevii de curs primar și secundar — 61.000 conturi active, — la cari se pot adăoga alți 15.000 copii depunători, cari n'au atins vârsta de școală. După ei vin femeile casnice cu 50.000 librete, funcționarii cu 43.000, iar cei din urmă vin muncitorii cu 10.000 depunători, militarii cu 8000, servitorii cu 6.000 și agricultorii numai cu 4.700 depunători dintr'o populație rurală de circa 16 milioane...

Firește, că spre aceste din urmă categorii trebue să se îndrepte toate sforțările celor puși în serviciul desvoltării economiilor. Iar cuvintele încurajatoare rostite de d. ministru de finanțe Mircea Cancicov, drept încheiere a desbaterilor din Consiliul superior al economiei, dacă au pus în lumină, pe de o parte, o clară înțelegere a problemelor legate de mica economie și o sănătoasă concepție despre rolul și îndatoririle statului, ele au constituit, nu mai puțin, o poliță nouă trasă asupra sporului de energie și devotament, de care trebue să dea și mai departe dovadă cei însărcinați să administreze avutul micilor depunători.

Rezultatele întrevederilor d-lui Delbos

In ordine economică și financiară

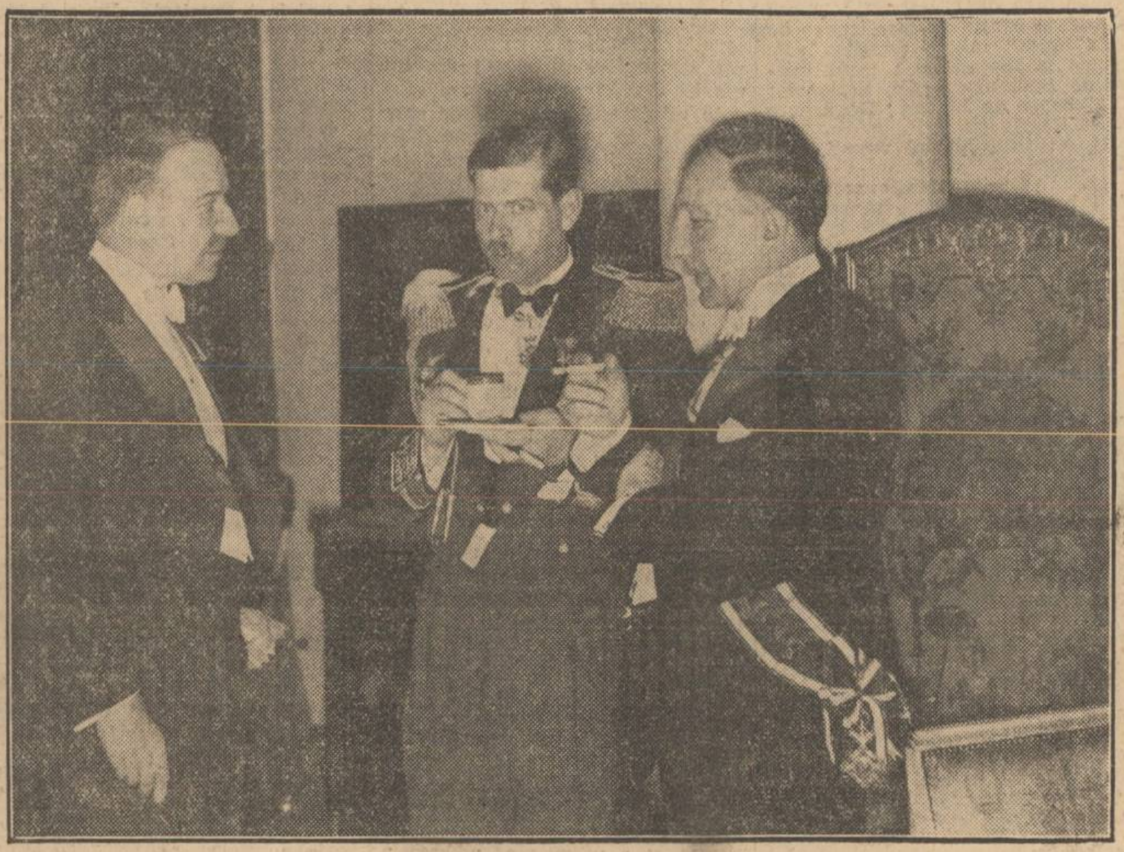

DUPA DINEUL DELA LEGAȚIA FRANȚEI

M. S. Regele întreținându-se cu d-nii Yvon Delbos (dreapta) și Adrien Thierry, ministrul Franței (stânga).

Cu tot programul încărcat de Joi, convorbirile între d-nii Delbos, ministrul de externe al Franței și d-nii Victor Antonescu și Gh. Tătărescu, începute cu o zi înainte, au putut continua și ieri.

După dejunul de la d. Tătărescu, cei trei miniștri au continuat discuțiile, cari s'au desfășurat în deosebi asupra chestiunilor de ordin economic, financiar și cultural.

După ce din examinarea situației de azi s'a constatat că există o sensibilă ameliorare a relațiilor economice între cele două țări, s'a căzut de acord asupra necesității ca aceste relațiuni să fie cât mai mult dezvoltate.

In deosebi s'a stabilit că trebue să se dea o atențiune specială desvoltării raporturilor economice și industriale în domeniile care sunt în directă legătură cu apărarea noastră națională.

In această privință în afară de acordurile deja stabilite cu marea industrie automobilistică franceză, contribuția capitalului industrial francez va putea fi desvoltată și mai mult.

In legătură cu lărgirea bazei de colaborare industrială s'a examinat într'un spirit de reciprocă înțelegere și chestiunea permiselor de ședere în țară a tecnicienilor și lucrătorilor francezi.

Pe de altă parte în domeniul economic s'au cercetat mijloacele pentru a se da un impuls mai mare unor anumite exportațiuni franceze în România, considerate de exportatorii francezi ca insuficiente.

Au fost deasemenea examinate unele clauze de detaliu din contractul Wenger care, după cum se știe este la baza acordului de plăți din 6 Februarie 1936.

In termeni generali, rezultatul convorbirilor urmate în această ordine economică și financiară a fost, pe deoparte, constatarea unui real progres față de trecut și, pe de altă parte, stabilirea unui deplin acord pentru adâncirea relațiilor existente prin reciproce sforțări și printr'o efectivă contribuție a capitalului industrial francez.

In ordine culturală

Era firesc ca în cursul convorbirilor să se dea o deosebită atențiune și relațiilor între cele două țări în ordinea culturală.

Cultura și civilizația franceză au fost totdeauna izvorul îmbogățirii sufletului și minții poporului român. O acțiune mai intensă, mai dinamică a intelectualității franceze în acest domeniu a fost recunoscută ca absolut utilă ambelor țări.

Răspândirea cât mai mult a cărții franceze, dotarea bibliotecilor noastre cu producțiile intelectuale franceze, schimbul de conferențiari, desvoltarea și facilitarea turismului în ambele țări, turneele artistice, vor contribui prin amplificarea lor la o utilă desvoltare a relațiilor culturale dintre România și Franța, aducând astfel politicei lor de prietenie și de colaborare, sprijinul interpenetrațiunii sufletești și spirituale.

In domeniul politic

Din toate cele ce preced, atât în domeniul economic cât și în cel financiar și militar, rezultă că politica de prietenie și colaborare între Franța și România se bucură azi de cele mai favorabile condițiuni pentru întărirea și lărgirea ei.

Deși lipsit de clauze pozitive de asistență mutuală, tratatul nostru de amiciție cu Franța, coroborat cu prescripțiile art. 16 din pactul Societății Națiunilor, ar presupune totuși, în caz de agresiune, asistența Franței pe temeiul principiului de securitate colectivă. Experiența trecutului însă în cazurile cunoscute, în ce privește securitatea colectivă întemeiată pe prescripțiile art. 16, a dovedit că victima unei eventuale agresiuni nu se poate bizui pe o certă asistență, dacă aceasta nu decurge și din alte obligațiuni directe, categorice și reciproce.

Cu toate acestea, adâncirea prieteniei noastre cu Franța în toate domeniile: economic, cultural, financiar pe deoparte, iar pe de altă parte sprijinul real pe care Franța ni l-a dat în domeniul militar și care va fi accentuat, indică — și aceasta se afirmă cu hotărîre în cercurile franceze — interpretarea de largă colaborare politică ce se dă tratatului de amiciție franco-român.

Firește, lipsește baza juridică, precizată în texte de obligațiuni reciproce incontestabile, lipsește acea bază despre care s'a vorbit acum câteva luni și care, din cauze pe care nu e momentul să le reamintim acum, nu s'a realizat.

Din informațiile ce le avem rezultă că discuțiile urmate în ordinea politică au rămas și de data aceasta tot numai în cadrul pactului de amiciție.

Totuși, căldura cuvântării rostită la banchetul de aseară de d. Delbos și declarațiile făcute dovedesc hotărîrea Franței de a rămâne neclintită alături de aliații și prietenii ei, pe aceeaș pozițiune ca și până acum, adică credincioasă principiilor generale ale pactului Societății Națiunilor.

Faptul că ministrul de externe al Franței a ținut, de data aceasta, răspunzând d-lui Victor Antonescu, să vorbească de atașamentul față de principiile Ligii Națiunilor și stăruința pusă de d. Delbos în afirmarea solidarității franco-britanice în ce privește politica internațională, înlătură versiunile puse în circulație în urma conferinței dela Londra, versiuni cari au prins consistență mai ales fiindcă nici la Londra, nici la Varșovia nu s'a pomenit în comunicate, de Liga Națiunilor.

Dacă principiul asistenței colective a pierdut din autoritate, prin neaplicarea lui efectivă și integrală în cazuri precise, el nu poate și nu trebue să fie înlăturat din organizarea păcii care nu poate fi într'un fel înțeleasă pentru Europa occidentală și într'alt fel pentru Europa centrală și orientală.

Discursul d-lui Delbos este o reafirmare a hotărîrii Franței de a rămâne strâns legată de țările cari au urmărit împreună cu ea, o politică de pace și de justiție internațională, și care a fost și rămâne politica României, politica Micii Ințelegeri și a Ințelegerii balcanice. Această politică nu exclude nici o colaborare și d. Delbos a ținut s'o precizeze spunând că Franța, de acord cu Anglia, nu înțelege să excludă pe nimeni dela o acțiune comună de destindere internațională.

Increzători în loialitatea Franței și convinși că propriile ei interese și concepția ei politică sunt în perfectă armonie cu necesitatea de a se persevera pe drumul care, prin asigurarea integrității teritoriale a tuturor și a suveranității lor naționale, întărește temeliile păcii, am considerat din primul moment călătoria d-lui Delbos ca o reală contribuție la întărirea încrederii în țările pe care le vizitează.

D. Delbos a mai spus în discursul său că fraternitatea franco - română trebue să fie în fiecare zi mai mult o realitate mai fecundă și mai vie și că pe planul politic aceasta se vădește printr'o solidaritate, care, mai mult decât în litera tratatelor, este inscrisă în inima tuturor românilor și a tuturor francezilor.

Aceste cuvinte ale ministrului de externe al Franței, exprimă convingerea noastră, sentimentele noastre și încrederea noastră în viitor.

Citiți în pag. 11:

DINEUL DELA MINISTERUL DE EXTERNE. — CUVÂNTAREA D-LUI DELBOS

Italia se retrage din Liga Națiunilor

Hotărârea va fi comunicată Sâmbătă seara, după incuviințarea de către Marele Consiliu Fascist

Geneva, 9 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" este informat că guvernul italian a hotărît să se retragă din Societatea Națiunilor.

Sâmbătă seara, după ce va obține încuviințarea Marelui Consiliu Fascist, guvernul italian va anunța retragerea Italiei din Societatea Națiunilor și din Biuroul Internațional al Muncii arătând și motivele care l-au determinat să facă acest act.

Corespondentul agenției „Havas" crede a ști că guvernul din Roma va arăta că a mers cu răbdarea până dincolo de orice margine. Cu prilejul adunării din Septembrie 1936 a Societății Națiunilor, guvernul italian a nutrit speranța că bunăvoința manifestată pe de o parte de Italia iar pe de altă parte de Societatea Națiunilor va înlătura toate piedicile. Această încercare n'a izbutit împotriva voinței guvernului din Roma.

In fața acestei nereușite, guvernul italian a avut cu atât mai mare merit de a stărui în nădejdea unei concilieri între Italia și Societatea Națiunilor cu cât risca să apară în contrazicere cu politica guvernelor din Berlin și Tokio față de instituția din Geneva.

Evenimentele au constrâns guvernul italian să-și alinieze politica față de Societatea Națiunilor cu aceea a guvernelor amice din Berlin și Tokio.

In motivarea hotărîrii sale de a părăsi Geneva, guvernul italian va exprima speranța că plecarea sa din Societatea Națiunilor va da de gândit celor cari, până acum, n'au voit să înțeleagă atitudinea Italiei și că evenimentul retragerii Italiei din instituția Societății Națiunilor va însemna poate o prefacere a ei astfel încât Italia și celelalte state care au părăsit-o să poată din nou colabora cu ea.

Convocarea marelui consiliu fascist

Roma, 9 (Rador). — Marele consiliu fascist a fost convocat pentru Sâmbătă 11 Decembrie, ora 22.

Un comunicat oficial precizează :

„Hotărîrile luate vor fi imediat comunicate poporului dela balconul Palatului Veneția".

Cercurile politice pun această convocare în legătură cu svonurile despre retragerea iminentă a Italiei din Societatea Națiunilor.

CONTELE GRANDI PLEACA LA ROMA

Londra, 9 (Rador). — *La ambasada Italiei să anunță că contele Grandi, ambasadorul italian la Londra, va pleca mâine la Roma pentru a participa la ședința de Sâmbătă a Marelui consiliu fascist.*

FILME

Membrii familiei așteaptă îngrijorați verdictul medicului.

— Cum îi este, doctore? îl asaltează toți, când ese din odaia pacientului împreună cu mirosul de medicamente.

— Nu pot să mă pronunț nici astăzi... Inima merge, rinichii se poartă binișor... Din nefericire, restul stă mai prost decât ieri... Vom vedea... Să sperăm.

Desnădăjduită, familia se consultă numai prin priviri.

Apoi intră fiecare în vârful picioarelor, spre a încuraja pe elementul cel mai reprezentativ din întreg neamul. Naș cu două duzini de fini mai mult sau mai puțin recunoscători, cu copii și nepoți răspândiți în diferite partide, ca să aibă trecere sub toate guvernele.

— Ești mult mai bine, unchiule! îi șoptește unul, mângâindu-l pe frunte.

Ochii albiți, de pe care pleoapele transparente se ridică anevoie, traduc scepticismul sfâșietor al clipelor din urmă.

Scena se repetă — până când îi vine rândul lui Tanti.

Este numărul cel mai inoportun din toată familia, prin vorbăria, bârfeala și alte metehne.

— Ia să te văd și eu, dragule! exclamă ea, potrivindu-și în fața oglinzii cârlionții vopsiți.

Pacientul se silește să zâmbească, dar nu izbutește. Abia poate să murmure :

— Doctorul... spune... că boala... nu e grea.

Tanti s'apleacă asupra lui, îl examinează, strâmbă din nas și-i dă drumul, oftând desperată:

— Asta-i boală cu muzică militară !

Pleoapele extenuate se închiseră pentru totdeauna.

DON JOSÉ

xxx●xxx

Mareșalul englez al aerului rănit

In accidentul suferit, la Brindisi, de hidroavionul „Cygnus", — fapt pe care l-am înregistrat la timp, — a fost rănit în mod serios și Sir John Salmond, mareșalul englez al aerului.

xox●xox

Colierul

reginei Maria Antoaneta, vândut la licitație

Londra, 9 (Rador). — Colierul care a aparținut reginei Maria Antoaneta a fost vândut azi la licitație pentru suma de 240 lire sterline.

Colierul are două rânduri de peruzele și diamante și era proprietatea lady-iei Victoriei Herbert.

Mari pagube produse de inundații in Iugoslavia

Belgrad, 9 (Radio-Central). — *Inundațiile în partea de Sud a Iugoslaviei au produs mari pagube.*

Râul Vinițea s'a revărsat și a provocat în localitatea Gradac prăbușirea școlii primare, iar apele au luat cu ele cinci mori și numeroase case de lemn.

Districtele Morava, Vardar și Zeta au suferit cel mai mult de pe urma inundațiilor.

In numeroase localități, populația a trebuit să fie evacuată cu ajutorul armatei și pompierilor.

In apropiere de Jagodina, râul Morava a inundat șoseaua națională, apele atingând înălțimea de doi metri.

3.600.000 lei delapidați de un funcționar din asigurările franceze

Falșifica semnăturile și de 6 ani fura sume dela 6000 de lei in sus

Paris, 9 Dec. (telegr. part.). Se spune că delapidările acestui funcționar s'ar ridica la peste 5 milioane lei (900.000 franci francezi), în paguba unei companii de asigurări din cartierul Trinității. Până acum nu s'a modificat escrocheria decât pentru suma de 3.600.000 lei. E vorba de funcționarul Raymond Mathieu, în vârstă de 46 ani, care era de mulți ani angajat. Falsificând iscăliturile victimei, el a comis sustrageri miraculoase, începând din anul 1931. Escrocul își însușia cheltuelile de justiție și onorariile pe care societatea le vărsa avocaților ei.

Când doi inspectori, îmbrăcați civil, se prezentară în apartamentul luxos mobilat al delapidatorului, vinovatul înțelese numaidecât situația:

— „Trebuia să ajung aci" — le spuse el — și cu un aer foarte filosofic se lăsă să fie arestat.

El ceru numai învoirea să-și sărute copilul, în vârstă de 6 ani. Polițiștii îl urmăriră însă de aproape ca nu cumva să-și ridice viața ca să scape de sancțiuni.

La anchetă, el a susținut că șefii săi aveau prea multă încredere în el și erau deci vinovați — după părerea lui — că nu verificau iscăliturile de pe actele prezentate de el.

Senatul italian a comemorat pe Marconi

Cuvântarea d-lui Mussolini

Roma, 9 (Rador). — *O solemnă comemorare a lui Marconi s'a desfășurat azi după amiază în Senat, cu prilejul reluării lucrărilor acestei adunări al cărei membru Marconi a fost timp de 23 de ani.*

La această ședință au asistat d. Mussolini, toți membrii guvernului, toți membrii Senatului și un public imens.

După o scurtă cuvântare a d-lui Federzoni, președintele Senatului, a luat cuvântul Ducele care a spus că, întrucât a avut norocul deosebit și privilegiul unic de a număra pe Marconi printre colaboratorii săi, a ținut să-i aducă salutul său personal. Gloria netăgăduită a lui Marconi se resfrânge asupra poporului italian care a contribuit ca nimeni altul la progresul științei. Nimeni nu trebue să se mire, a continuat Ducele că Marconi a înțeles imediat fascismul. Geniul adevărat nu se închide într'un turn de fildeș ci se încadrează în disciplina de pace și războì a naționalismului.

Experiențele lui Marconi cu privire la utilizarea undelor marine și la micro-unde vor fi continuate. Așa onorează fascismul memoria oamenilor mari.

După cuvântarea Ducelui, ședința a fost suspendată în semn de doliu.

D. Yvon Delbos (x) la mormântul Eroului necunoscut din parcul Carol

Cazul Șeba,

in fața comisiei bugetare a Senatului cehoslovac

Expunerea d-lui ministru de externe, Camil Krofta

Praga, 9 (Radio-Central). — Comisia bugetară a Senatului s'a ocupat cu bugetul ministerului de externe.

Raportorul, senatorul Karas, din partidul popular ceh, a vorbit despre activitatea organelor ministerului de externe și a subliniat importanța serviciilor de propagandă. Cu această ocazie a vorbit și despre cazul Șeba.

EXPUNEREA D-LUI KROFTA

D. Krofta, ministrul de externe, a luat cuvântul și a răspuns următoarele :

„In cazul Șeba nu există nimic pentru care d-sa ar fi trebuit să fie pedepsit. Cartea d-sale, care a fost obiectul unor deosebiri de vederi, nu conține măcar o umbră din ceeace s'a scris despre noi în Polonia. Propaganda desfășurată împotriva d-lui Șeba în Polonia a trecut apoi la București și a fost preluată de o parte a presei noastre, servind apoi opoziției românești pentru o interpelare în parlament. Chiar dacă d. Șeba ar fi comis o greșeală, aceasta încă n'a fost de așa natură încât să fie pedepsit ca și cum s'ar fi abătut dela datorie".

D. Krofta a arătat apoi că este de părere că diplomații pot să scrie cărți, bineînțeles păstrând oarecari rezerve.

D. Șeba se află acum la Shanghai și fiecare își pote închipui în ce împrejurări trebue să lucreze acolo, unde întreaga lui avere și a familiei sale a fost distrusă. Cu toate acestea, d. Șeba își îndeplinește datoria în mod conștiincios și dacă cineva ar vorbi nefavorabil despre d. Șeba, d. Krofta a spus că regretă foarte mult. D. Șeba ar fi putut să greșească; totuș d-sa are calități cari lipsesc altora.

Dealtfel, industria cehoslovacă a salutat cu satisfacție plecarea d-lui Șeba la Shanghai, unde d-sa desfășoară o vie activitate în folosul Cehoslovaciei.

POLITICA EXTERNA A CEHOSLOVACIEI

„Politica noastră—a spus apoi d. Krofta—este bazată pe principii pașnice și nimeni nu are motive de ostilitate față de noi. Noi nu nutrim dușmănie față de vecinii noștri, cu toate că din partea unora a trebuit să simțim multe lucruri. Le-am primit cu liniște și cu resemnare. Nu am ofensat pe nimeni și nu am provocat pe nimeni. Dacă legăturile noastre cu unii vecini nu sunt așa cum ar trebui să fie, aceasta nu este vina noastră.

Nu avem nici un diferend cu vecinii noștri ce n'ar putea să fie rezolvat în liniște și pace."